

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. VII. An Lex vel Statutum obliget subditos extra territorium statuentis
existentes?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

tia populi, per actus legi contrarios in numero sufficiente, juxta arbitrium prudentium positos; cum Princeps, quamvis ignoret subditorum non usum, semper tamen censeatur habere illam voluntatem: quod nolit obligare, contra morem, seu usum populi. *Argu. c. 1. de consuet. in 6.* & virtualiter illam legem revocare censeatur, quæ facta est populo inutilis.

§. VI.

An Leges seu Constitutiones Canonica vel Civiles obligent etiam ignorantes?

Resp. I. Ignorantes invincibiliter legem promulgatam non obligari (in actu secundo) ad legis talis observacionem *Argu. c. 2. h. r.* (ubi enim invincibilis ignorantia, non potest committi culpa, cum ignorantia tollat voluntarium, ad omnem culpam requisitum) nisi lex esset præcisè irritans v. g. actum aliquem, certam præscribens formam &c. quo in casu contra talem legem præcisè irritantem factus actus nullus esset, quamvis cum invincibili ignorantia positus fuisset, cum irritatio talis non sit pœnalis culpam supponens, sed statuens certam formam pro bono communi.

Resp. II. Statutum etiam esse de jure Canonico *in c. 2. h. r. in 6.* ut sententiis quibuscunque (quæ animam ligant, censuris v. g.) non ligentur ignorantes, nisi crassa aut supina fuerit eorum ignorantia; non tantùm bono animatum exigente taliter non ligari ignorantes tales, sed ipsâ etiam censurarum naturâ, quæ non incurri solent, nisi à contumacibus, ubi autem est ignorantia invincibilis, ibi contumacia locum non habet.

§. VII.

An Lex vel Statutum obliget subditos extra territorium statuentis existentes?

Resp. Non ligari subditos statutis aut legibus, si extra territorium statuentis existant *c. 2. §. Statuto h. r. in 6.* (cum nemo possit extra terminos suæ jurisdictionis eam extendere) & consequenter puniri non possunt, si extra territorium statuentis contra statuta illius faciant (cum *extra territorium jus dicenti impune non pareatur*) nisi persona quidem extra territorium existat, actio verò, quæ ponitur aut omittitur, in ipso territorio poni aut omitti censeatur; vel res circa quam fit operatio, in ipso territorio existat; vel denique bonum & commodum ipsius territorii principaliter respiciat statutum tale, ut contra agens graviter illud lædat: His enim in casibus etiam extra territorium existentes, & contra statutum in suo territorio latum operantes delinquent; & pœnam in territorio statutam incurrunt Beneficiati, à suis Ecclesiis longiore tempore absentes, quam per statutum sui territorii liceat (cum residentiam omittant ibi, ubi Beneficium habeat) & qui extra territorium existentes, delictum quidem extra illud inchoant, intra illud tamen consumant, sagittam v. g. emittendo extra territorium, occidendo tamen hominem in ipso territorio existentem; & quibus prohibetur ob bonum Patriæ, extra territorium negotiari, frumentum exportare, cum hi non censeantur simpliciter extra territorium delinquere.

B 3

Resp II.

Resp. II. Hæc ipsa etiam vera esse, & asserti debere pari modo de subditis, qui intra territorium quidem, in locis tamen plenissimè à Domino jurisdictionis territorii exemptis, existunt (in ordine enim ad jurisdictionem æquiparatur locus talis exemptus, loco extra territorium sito) nisi quoad populum tali loco subditum non esset exemptus talis locus, sed præcisè ratione personarum privilegiatarum in tali loco habitantium, ob strictam scilicet exemptionis, ordinario loci talis, præjudicantis, interpretationem.

Resp. III. Præceptum tamen & sententia judicis ligat etiam extra territorium præcipientis, aut sententiam legitimam ferentis, cum enim ferantur hæc talia directe & immediatè personis subjectis, consequenter ubicunque persona fuerit, ligabitur illis.

§. VIII.

Quosnam obligent Constitutiones Canonicae sive Ecclesiasticae?

Resp. I. Canonum statuta, sive leges Ecclesiasticae, ligare omnes Christi fideles Ecclesiae subditos *c. 1. h. t.* (cum enim pro omnibus taliter subjectis ferantur leges tales, consequenter etiam omnes illis ligabuntur, si tamen legitime sint promulgatae, & usu contrario non abrogatae, sed receptae; neque particularis tantum sint, certo generi hominum tantum latae) non quidem quasi omnes obligentur omnibus quoad vim coactivam, cum Pontifex nulli jurisdictioni humanae subditus, à nemine cogi possit; sed quoad vim directivam, saltem indirectè, & ex æquitate naturali, quâ quis pa-

tilegem jubetur, quam ipse tulit *c. cum omnes 6. h. t.* nisi statui ac Dignitati non congruant.

Resp. II. In foro etiam externo sæculari juxta sacros Canones judicandum esse in materia Ecclesiastica, quidquid in jure Civili de tali materia decisum sit, cum tales Civiles decisiones per jus Canonicum correctæ sint, & ob defectum jurisdictionis in Civili Legislatore circa talem materiam nullæ sint.

§. IX.

Utrum Leges Civiles & Statuta Magistratus secularis obligent personas Ecclesiasticae?

Resp. I. Quæ expressè & nominatim de rebus, aut personis Ecclesiasticis, præcipiendo aliquid, aut prohibendo, decernunt, non obligare personas Ecclesiasticas *c. quæ in Ecclesiarum 7. h. t.* etiam si in commodum, & favorem Ecclesiarum disponant (cum tales leges ob defectum jurisdictionis ipso jure nullæ sint) sive deinde disponant in specie de bonis Ecclesiasticis Clericorum, aut Personarum Ecclesiasticarum, sive de bonis earum Patrimonialibus (cum certum sit, quod si persona exempta est, res illius etiam exemptæ sint, velut accessoriarum personis exemptis) quamvis bona talia intra Laicorum Principum v. g. districtum, aut territorium sita sint *c. 1. de immunit. Eccles. in 6.* (cum territorialis jurisdictione non se extendat, nisi erga Personas, & Res subditas, quales non sunt exemptæ Personæ & Res Ecclesiasticorum, nisi bona Feudalia essent, quæ ex dispositione utriusque juris sub jurisdictione domini dire-